

Handläggare
Stefan Troëng
Telefon: 08 50828938

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2020-03-24 p. 27

City Link Etapp 2, Anneberg - Skanstull - kontrollprogram

Förvaltningens förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden förelägger Svenska kraftnät att

1. under byggtiden följa Kontrollprogram byggverksamhet, daterat 2020-02-07
2. hålla kontrollprogrammet aktuellt och justera i samråd med berörda tillsynsmyndigheter allteftersom verksamheten fortskrider.

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Svenska Kraftnät har upprättat förslag till kontrollprogram avseende utbyggnaden av kabeltunnel från Anneberg i Danderyds kommun till Skanstull. Arbetena utgör etapp 2 i projekt elförbindelsen Citylink. Projektet kommer att binda samman norra och södra Stockholmsområdet, från Hagby i Upplands Väsby till Ekudden i Huddinge.

Utbyggnaden innebär att man med tunnelbormaskin (TBM) driver tunnel från Anneberg i Danderyd söderut via östra delen av Solna kommun under Stockholms innerstad fram till Skanstull. Se bild 1. Ett avsnitt under strömmen på ca 200 meter kommer att drivas genom borra-spränga teknik. Förutom drivningen av tunneln innebär projektet schaktning för sex stycken ventilationsschakt. Den totala tunnellängden blir ca 13,4 km. Tunneln är cirkulär och har en diameter på 5 m.

Bild 1: TBM borren vid Anneberg, Danderyd . Borrhuvud går in i berget på bilden. Massorna transporteras bakåt på transportband som byggs ut vartefter framdrift sker. Man har också mindre förborrar för injektering innan man borrar själva tunneln framåt. Utrustningen drivs med el.

Projektet har tagit fram ett kontrollprogram ”*kontrollprogram byggverksamhet*” daterat 2020-02-07 som visar hur Svenska kraftnät avser kontrollera att ställda miljökrav under byggfasen efterlevs.

Förvaltningen bedömer att kontrollprogrammet är ändamålsenligt och tillvaratar erfarenheter från liknande byggprojekt.

Förvaltningen föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden förelägger Svenska Kraftnät att följa kontrollprogrammet.

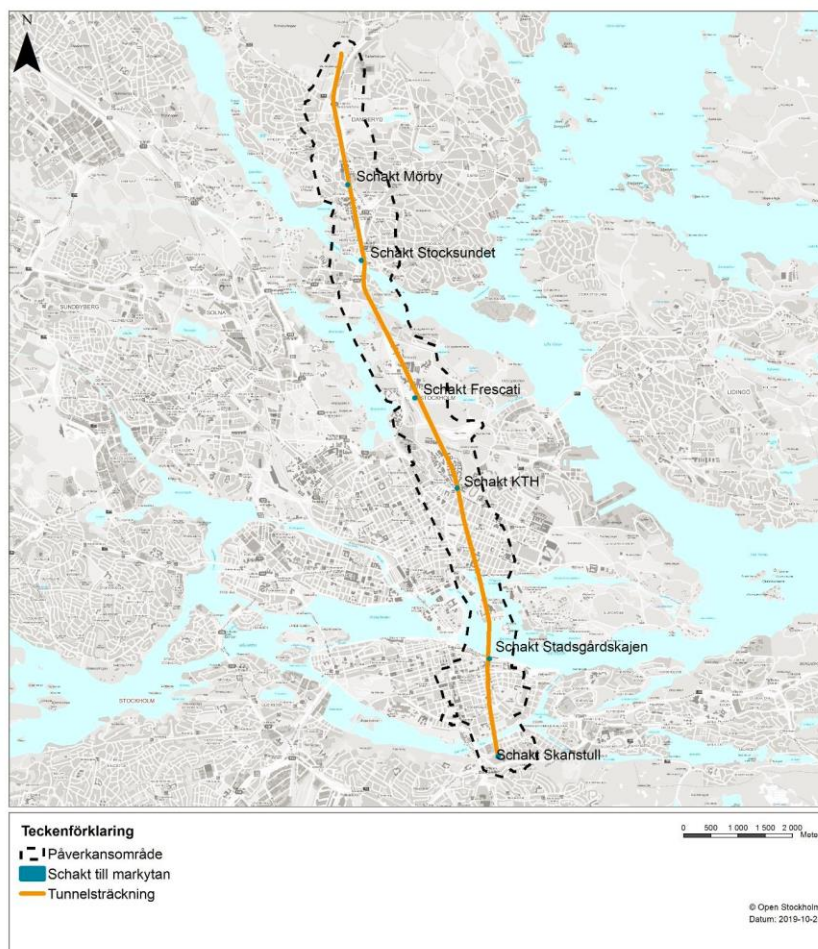

Bild 2: Översiktskarta som visar projektets tunnelsträckning, schakt och påverkansområde för grundvatten. Etappen startar i Danderyds kommun och går via Solna kommun in i Stockholm norrifrån. Bild från kontrollprogrammet.

Bakgrund

Stockholmsregionens elbehov ökar. Elnätet behöver förstärkas och förnyas för att möta framtidens behov av säkra elleveranser. Svenska kraftnät har därför tillsammans med elnätsföretagen Vattenfall och Ellevio (f.d. Fortum Distribution) föreslagit en helt ny struktur för regionens elnät, projekt Stockholms Ström. En viktig del i Stockholms Ström är den nya elförbindelsen City Link som byggs i fyra etapper. Elförbindelsen Anneberg-Skanstull utgör den andra etappen i City Link. Elförbindelsen kommer att binda samman norra och södra Stockholmsområdet, från Hagby i Upplands Väsby till Ekudden i Huddinge. Svenska kraftnät har tagit fram ett kontrollprogram ”kontrollprogram byggverksamhet” miljöfarlig verksamhet, daterat 2020-02-07 som visar hur man avser kontrollera att ställda miljökrav under byggtiden efterlevs.

I projektets arbete ingår tunneldrivning, med TBM förutom i ett avsnitt på 200 m under strömmen där berget bedöms vara så dåligt att man måste använda sig av borra – spränga teknik, d.v.s. den teknik som används vid andra tunnelprojekt i staden, t.ex. förbifarten och utbyggnaden av tunnelbanan. Förutom tunneln kommer sex stycken ventilationsschakt upp till markytan att anläggas. Fyra av dessa ligger i Stockholm, vid Frescati, KTH, Stadsgårdskajen och Skanstull.

Tunneldrivningen kommer att innebära spridning av stomljud till fastigheter i norra Stockholm (Frescati) och Stockholms innerstad. Framdriften med tunnelborrningen är hög jämfört med sprängd tunnel. Svenska kraftnät bedömer att framdriften i medeltal kommer att vara cirka 100 meter per vecka jämfört med cirka 15-20 meter per vecka för tunneldrivning genom försiktig sprängning i tätortsmiljö. Det innebär att tiden som varje given fastighet är berörd av stomljud är mindre med TBM metoden. Däremot kan borrhiden per dag vara längre eftersom det är en mer kontinuerlig process än borra – spränga metoden. Bullret från borrhiden har i tidigare projekt beskrivits som ”ljudet från äldre kylskåp”. Svenska kraftnät har inventerat och redovisat berörda fastigheter i MKB längs tunnelsträckningen som riskerar stomljud över riktvärdena. Förutom avstånd till borren är byggnadernas grundläggning av stor vikt. Svenska kraftnät kommer att informera berörda i god tid innan arbetena och erbjuda evakuering när det bedöms rimligt.

Massorna från borrhiden kommer att tas ut via Anneberg.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsynsmyndighet över den miljöfarliga verksamhet som är kopplad till projektet inom Stockholms stad. Inom övriga stora infrastrukturprojekt inom staden har verksamhetsutövaren tagit fram kontrollprogram som Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Stockholm har förelagt verksamhetsutövaren att följa. Det har skett för till exempel nya Slussen, Mäljarbanan, Förbifart Stockholm samt för tunnelbaneutbyggnaderna sträckorna Akalla – Barkarby, Odenplan – Arenastaden och Kungsträdgården – Nacka-Söderort.

För projektet City Link etapp 2 har Svenska kraftnät upprättat ett kontrollprogram för miljöpåverkan i byggskedet som förvaltningen bedömer som ändamålsenligt. Miljöförvaltningen har haft löpande kontakt med Svenska kraftnät och lämnat synpunkter vid utformandet av kontrollprogrammet för att göra det ändamålsenligt och användbart. Kontrollprogrammet är ett levande dokument

och kan vid förändrade förutsättningar behöva justeras i samråd med tillsynsmyndigheten.

Miljöförvaltningen avser bedriva löpande tillsyn över projektet. Inom ramen för tillsynen kommer aktuella frågor diskuteras, kontroller genomföras och åtgärder följas upp. Frekvensen av tillsynen kan komma att förändras efter behov.

Kontrollprogrammets innehåll

Kontrollprogrammet är en beskrivning av miljöaspekternas hantering under projektet och syftar till att kontrollera att ställda miljökrav följs och att visa för tillsynsmyndigheten hur detta sker.

De betydande frågor som Svenska kraftnät har identifierat i projektet är:

- Luftburet buller
- Stomljud
- Vibrationer
- Utsläpp till vatten
- Utsläpp till luft
- Hantering av kemiska produkter
- Masshantering
- Avfallshantering
- Naturvärden vid schakt

Förvaltningens synpunkter

Verksamheten har varit lyhörd för förvaltningens synpunkter. Förvaltningen har inga kvarstående synpunkter och föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden förelägger Svenska kraftnät att följa det upprättade kontrollprogrammet.

Slut

Bilagor

1. Kontrollprogram ” *kontrollprogram byggverksamhet*” *CityLink etapp 2, Anneberg – Skanstull daterat 2020-02-07, inklusive bilagor.*